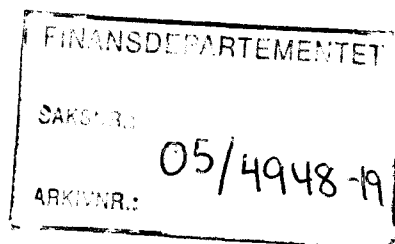

Finansdepartementet
Postboks 8008 - Dep.
0030 OSLO

Dato: 17.01.2007

Vår ref.: 2006/00715 – FJA/OV
Deres ref.: 05/4948 FM MW

Høring – Utkast til endring av filialforskriften - kontraktsslutningskostnader i livsforsikring

Vi viser til departementets brev av 6. desember 2006 vedrørende endring av filialforskriften i forhold til særskilt opplysningsplikt om behandlingen kontraktsslutningskostnader og om konsekvensene for kunden av denne behandlingen.

Selv om forslaget er utformet med sikte på å tilfredsstille krav til endringer i regelverket som følge av EFTA-domstolens avgjørelse av 25.11.05, finner vi forslaget uakseptabelt. FNH kan ikke støtte en form for løsning som innebærer at norske selskaper underlegges et annet regelverk enn EØS-selskaper som driver virksomhet her i landet.

Like konkurransevilkår

FNH har tidligere, senest i brev av 06.03.06 understreket at hensynet til like konkurransevilkår veier så tungt at departementet ikke bør legge opp til at norskregistrerte livselskaper underlegges et annet regelverk enn det som skal gjelde for øvrige EØS-selskapers virksomhet i Norge.

Fra norske myndigheters side har det vært understreket flere ganger at man bør utvise stor varsomhet med å innføre reguleringer som ikke samtidig og tilsvarende kan gjøres gjeldende overfor andre EØS-lands næringer og bedrifter. Vi kan ikke se at det fra departementets side er gitt noen begrunnelse for at en slik forskjellsbehandling som forslaget innebærer, skulle være ønskelig eller nødvendig.

Mulighetene som åpnes for utenlandske selskaper som tilbyr forsikring i Norge med hensyn til å fordele kostnader medfører en omstendelig informasjonsprosedyre, men stiller likevel disse selskaper i en bedre situasjon enn norske. Anledningen til å fordele kontraktsslutningskostnadene utover i avtaletiden for forsikringen medfører at utenlandske selskaper får en videre adgang til å sikre inndekning av kontraktsslutningskostnadene. I tillegg får utenlandske selskaper et konkurransefortrinn ved at de kan presentere en nedbetalingsplan for disse kostnadene, fremfor å være tvunget til å kreve de opp som et separat tillegg ved avtaleinngåelsen.

De konkurransemessige konsekvensene vil særlig komme til uttrykk ved flytting av forsikringsavtaler. Forslaget vil virke slik at det vil være vesentlig større kostnader knyttet til å flytte fra et utenlandsk selskap enn fra et norsk. Behandlingen av etableringskostnadene vil således foruten å virke

konkurranseshemmende overfor norske selskaper ved innsalget, også føre til at kundene til de utenlandske selskapene har et klart incentiv til ikke å flytte til norske selskaper fordi de samlede omkostningene ved flyttingen oppleves som for store.

Dersom forslaget blir vedtatt, vil det medføre en skjevhet i konkurransevilkårene mellom norske og utenlandske selskaper, og dermed være i strid med den overordnede målsetningen at konkurransevilkårene skal være like for alle.

I tillegg til at konkurransevilkårene blir skjeve i det norske markedet som en følge av forskriften, vil norske selskaper i tillegg få en begrensning i forhold til utenlandske selskaper på det øvrige EU-markedet ved at hjemstaten har strengere regler enn de øvrige medlemslandene. Også dette strider mot grunntanken innenfor EU markedet om like konkurransevilkår i hele markedet.

Informasjonskravet

FNH mener at både norske selskaper og EØS-selskaper som opererer i Norge må gis samme anledning til å fravike § 3 annet ledd i kostnadsfordelingsforskriften, dersom det gis tilstrekkelig god informasjon om konsekvensene for kunden av selskapets behandling av disse kostnadene. FNH er således enig i at kunden skal gis den informasjon som er nødvendig for at hun eller han forstår hvordan behandlingen av kontraktsslutningskostnadene påvirker kontraktens gjenkjøpsverdi.

Vi mener imidlertid at formuleringen av informasjonskravet i det utsendte forslaget er unødig omstendelig og detaljert i forhold til det hensynet som er søkt ivaretatt, og fremmer derfor et alternativt forslag nedenfor. Vi viser i denne sammenheng til EFTA-domstolens henvisning til proporsjonalitetshensynet og til art. 36 i Direktiv 2002/83/EC. Det fremgår av den nevnte direktivbestemmelsen at et medlemsland ikke kan kreve opplysninger ut over de som er anført i direktivets bilag III, med mindre disse opplysningene er nødvendige for at forsikringstakeren virkelig kan forstå de vesentlige elementer i den aktuelle forsikringen. I del A av direktivets bilag III fremgår at det før tegning blant annet skal angis gjenkjøpsverdi og fripoliseverdi. I bilagets del B fremgår at det skal gis informasjon under forsikringens løpetid dersom det er tillegg til avtalen, eller det er gjort endringer i den lovgivning som anvendes på avtalen. FNH kan ikke se at det fra departementets side er godtgjort at den detaljerte utformingen av informasjonskravet som er foreslått i forskriftsutkastet er nødvendig for at kunden skal forstå de vesentlige elementer i den aktuelle forsikringen.

Vi foreslår derfor en alternativ tilnærming, ved å legge til et nytt 6. ledd til § 3 i kostnadsfordelingsforskriften (forskrift av 21. november 1989 nr. 1167):

”Forsikringstakers betaling av kostnader for å inngå kontrakten (kontraktsslutningskostnader) kan likevel skje på annen måte enn det som følger av forskriftens 2. ledd ovenfor, dersom selskapet oppfyller følgende krav til informasjon om kontraktsslutningskostnadene:

Selskapet skal før kontrakten inngås, i tilknytning til oppfyllelse av informasjonsplikten om gjenkjøpsverdi i henhold til § 11-1 i lov av 16 juni 1989 nr. 69 (Forsikringsavtaleloven), særskilt forklare hvordan gjenkjøpsverdien fremkommer, herunder angi de samlede kontraktsslutningskostnader som tilordnes kontrakten ved kontraktsslutningstidspunktet, angi

hvordan disse kostnadene nedskrives over kontraktens løpetid, samt angi hvordan ikke-nedskrevne kostnader påvirker kontraktens gjenkjøpsverdi.”

Vi foreslår at denne tilføyelsen gjøres gjeldende for alle livselskap som opererer i Norge. Dette vil i så fall samtidig innebære at det ikke vil være behov for å endre filialforskriften.

Avsluttende merknader

FNH vil avslutningsvis peke på at den tilpasning som de norske selskapene har foretatt i forhold til gjeldende kostnadsfordelingsforskrift, med en betydelig reduksjon av etableringskostnadene, etter alt å dømme har satt varige spor i det norske markedet. Det er lite sannsynlig at selskapene vil ønske å reversere denne utviklingen i hvert fall når det gjelder individuelle forsikringer av moderat størrelse. Slik sett har kostnadsfordelingsforskriften hatt sin misjon når det gjelder å hindre negative overraskelser i form av ukjente gjenkjøpsfradrag, og ved å redusere faren for innelåsning.

FNH ser det likevel som viktig at det gis anledning til å aktivere og nedskrive kontraktsslutningskostnadene når konsekvensene er gjort klart for kunden på forhånd. Dette kan være aktuelt i spesielle segmenter av markedet og særlig ved større kontrakter. Det er slike kontrakter som i første rekke vil være gjenstand for konkurranse over landegrensene, og FNH ser det særlig viktig at regelverket da gir like konkurranseforhold mellom aktørene.

Vennlig hilsen

Finansnæringens Hovedorganisasjon

Olav Vannebo
Direktør